Seat No. ____________ No. Of Printed Pages: 2

[A-12]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

F.Y. B. A. EXTERNAL Examination

Date: 04/05 /2023

Session: Morning Time: **10:00 AM to 01:00 PM**

Subject/Course Code: | F | Y | B | A | S | A | N | 1 | 0 | 0 |

Subject/Course Title:

SANSKRIT (पञ्चतन्त्र-काकोलूकीयम्, हितोपदेश-मित्रलाभः) **TOTAL MARKS: 100**

પ્ર.૧ નીચેનામાંથી ગમેતે બે ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરોઃ (20)

(१) अथ वायसः समेत्य तानाह-अहो ! किं महाजनसमागमोऽयं, परममहोत्सवश्च। प्रोचुः - भोः ! नास्ति कश्चिद्विहङ्गमानां राजा, तदस्योलूकस्य विहङ्गराज्याभिषेको निरूपितस्तिष्ठति समस्तपक्षिभिः । तत्त्वमपि स्वमतं देहि, प्रस्तावे समागतोऽसि । अथाऽसौ काको विहस्याऽऽह – अहो ! न युक्तमेतत्, यन्मयूर-हंस-कोकिल- चक्रवाक-शुक-कारण्डव- हारीत-सारसादिषु पक्षिप्रधानेषु विद्यमानेषु दिवान्धस्यास्य करालवक्त्रस्याभिषेकः क्रियते ।

(२) कस्मिंश्चिद्वने चतुर्दन्तो नाम महागजो यूथाधिपः प्रतिवसति स्म । तत्र कदाचिन्महत्यनावृष्टिः सञ्जाता प्रभूतवर्षाणि यावत् । तया तडागह्रदपल्वलसरांसि शोषमुपगतानि । अथ तैः समस्तगजैः स गजराजः प्रोक्तः-'देव ! पिपासाकुला गजकलभा मृतप्राया अपरे मृताश्च । तदन्विष्यतां कश्चिज्जलाशयो यत्र जलपानेन स्वस्थतां व्रजन्ति ।' ततश्चिरं ध्यात्वा तेनाभिहितम्-'अस्ति महाह्रदो विविक्ते प्रदेशे स्थलमध्यगतः पातालगंगाजलेन सदैव पूर्णः । तत्तत्र गम्यताम् इति ।'

(3) अस्ति गोदावरीतीरे विशालः शाल्मलीतरुः । तत्र नानादिग्देशादागत्य रात्रौ पक्षिणो निवसन्ति । अथ कदाचिदवसन्नायां रात्रावस्ता चल चूडावलम्बिनि भगवति कुमुदिनीनायके चन्दमसि लघुपतनकनामा वायसः प्रबुद्धः कृतान्तमिव द्वितीयमायान्तं व्याधमपश्यत् । तम- वलोक्याचिन्तयत्- 'अद्य प्रातरेवानिष्टदर्शनं जातम् । न जाने किमनभिमतं दर्शयिष्यति ? इत्युक्त्वा तदनुसरणक्रमेण व्याकुलश्चलितः ।

(P.T.O.)

પ્ર. ૨ નીચેનામાંથી ગમેતે બે સસન્દર્ભ સમજાવોઃ (20)

(૧) तत्र भुक्तिः प्रमाणं स्याद् न साक्षी नाक्षराणि वा ॥

(२) अकस्मादागन्तुना सह मैत्री न युक्ता ।

(3) केन रत्नमिदं सृष्टं मित्रमित्यक्षरद्वयम् ।

પ્ર.3 ચૂડાકર્ણ સંન્યાસીની કથા જણાવી,તેમાંથી પ્રાપ્ત થતો ઉપદેશ લખો (20)

અથવા

હિતોપદેશની શૈલી ચર્ચો

પ્ર. ૪ ભારતીય કથા સાહિત્યનો પરિચય અને પ્રાણીકથાની વિશેષતા (20)

અથવા

ચોર અને વૃદ્ધ વાણિયાની કથામાંથી પ્રાપ્ત થતો ઉપદેશ

પ્ર.૫ નીચેનામાંથી ગમેતે બે ટૂંકનોંધ લખોઃ (20)

(૧) વાઘ અને મુસાફરની કથા

(૨) ઘરડા ગીધની કથા

(3) કીડી અને સાપની કથા

(૪) ધૂર્ત બ્રાહ્મણ અને બકરાની કથા

—x—